



Biblioteka Publiczna
Białopodlaska
FORMACJA, BŁ. GRAFII
MIĘDZY OREGIONIE
Warszawa
500 Niepodległości
tel. (083) 342 61 11

BIULETYN

ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO
NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO ZWIĄZKU
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

Biała Podlaska

listopad-grudzień 1999

Nr 6,7



Szanowni Kombatanci !

Drodzy Koledzy !

Dzień Bożego Narodzenia,
to szczególne święto, niech
napełni Was radością, nadzie-
ją i pokojem.

Prosimy przyjąć w imieniu
Zarządu Głównego Niepodle-
głościowego Związku Żołnierzy

Armii Krajowej serdeczne życzenia zdrowia, pomyśl-
ności i wszystkiego co najlepsze w Nowym 2000 Ro-
ku.

P R E Z E S

kpt.dr Edward Œwicyński



nowinna zyskać zainteresowanie także młodszych pokoleń. W trakcie dyskusji uczestniczący w spotkaniu kombatanci podzielili się wspomnieniami z okresu działalności niepodległościowej oraz różniejszego życia.

Jury konkursu "Kombatanckie życiorysy" w składzie: Wiesław Gromadzki - przewodniczący, Edward Ćwiczynski i Bolesław Ługowski przyznało nagrody i wyróżnienia następującym osobom:

Martynek Władysław - Trinec - rep. Czeska
Zaliński Eugeniusz ze Szczecina
Kara Zinaida z Białej Podlaskiej
Bender Eugenia z Warszawy
Zawilski Karol - Qeebec - Kanada
Chwałkowski Witold z Sieciechowie
Markowska Helena z Białej Podlaskiej
Cholewa-Huczyński Antoni z Warszawy
Byczko Wiktor z Konina
Kostecki Marian z Międzyrzecza Podlaskiego
Sabatowski Irzysztol z Mełna
Breiter Wojciech z Kłodzka

Wszyscy uczestnicy konkursu zostali uhonorowani dyplomami przyznanymi przez Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej.

Fundatorzy nagród i wyróżnień

Zarząd Miasta Biała Podlaska
Zarząd Powiatu Ziemskiego Biała Podlaska
"Mat-Rom" Barbara i Stanisław Fedorowiczowie
Sklep "Anka" Stanisława Kuźmicza
Zarząd Główny NZŻ AK w Białej Podlaskiej
Senator RP Stefan Konarski
Księgarnia Podlaska Marka Światłowskiego
Księgarnia "Papyrus" Romualda Wróblewskiego

Wiesław Gromadzki
Przewodniczący Jury
Konkursu

Powstanie Listopadowe



Bitwa pod Iganiami

Powstanie narodowe przeciw Rosji rozpoczęte 29 listopada 1930 roku. Spowodowane zostało łamaniem przez cara Konstytucji z 1815 roku. Grupa spiskowców cywilnych i podchorążych pod wodzą Piotra Wysockiego doprowadziła do wyzwolenia Warszawy. Dnia 18 grudnia 1930 roku sejm pod naciskiem opinii publicznej ogłosił powstanie narodowe. Władzę wykonawczą sprawował Rząd Narodowy.

Armia rosyjska pod wodzą I. Dybicza wkroczyła do Królestwa. Stoczone bitwy pod Stoczkiem, Wawrem i Grochowem wstrzymały ofensywę rosyjską.

Kontrofensywa polska duże sukcesy odniosła przede wszystkim pod Dębem Wielkim i Iganiami. Próby działań wojennych na Litwie i Wołyniu skończyły się niepowodzeniem.

Po upadku Powstania Listopadowego, Rosja zniosła odrębność państwową Królestwa Polskiego /utworzone w 1815 roku decyzją kongresu wiedeńskiego/.

Bolesław Ługowski

Ordery i odznaczenia Polskich Sił Zbrojnych

Za zasługi bojowe oraz osobiste męstwo i poświęcenie na polu walki żołnierze Polskich Sił Zbrojnych wyróżniani byli różnymi i licznymi orderami i odznaczeniami: Były to - Order Orła Białego, Order Wojenny Virtuti Military, Order Odrodzenia Polski, Krzyż Walecznych i Krzyż Zasługi. Poza Orderem wojennym Virtuti Military i Krzyżem Walecznym, pozostałe ordery i odznaczenia miały charakter cywilny. Mimo to nadawano je również za zasługi wojenne. Orderem Orła Białego został uhonorowany jedynie Naczelny Wódz gen. Władysław Sikorski. Było to nadanie pośmiertne.

Order Odrodzenia Polski nadawany był częściej. Wśród jego kawalerów przeważały osoby wojskowe. Wśród uhonorowanych Orderem Odrodzenia Polski było wielu wyższych dowódców, a także polityków zarówno polskich jak i zagranicznych.

Bojowym odznaczeniem dla żołnierzy walczących na obczyźnie był Krzyż Zasługi z Mieczami ustalony w październiku 1942 roku. Drugim odznaczeniem był Krzyż Pamiątkowy Monte Casino ustanowiony w lipcu 1944 roku dla uhonorowania żołnierzy 2 Korpusu Polskiego uczestniczących w bitwie o Monte Casino.

W lipcu 1945 roku dekretem Prezydenta RP ustanowiono kolejne odznaczenia. Były to: Medal Wojska Polskiego, Medal Morski, Medal Lotniczy, a także Medal Morski Polskiej Marynarki Handlowej nadawany marynarzom za służbę na morzu i niejednokrotnie wykonującym zadania o charakterze bojowym.

Orderem Virtuti Military i Krzyżem Walecznych uhonorowano wielu uczestników wojny obronnej 1939 roku a także żołnierzy Armii Krajowej walczących w okupowanym kraju. Żołnierze AK byli również odznaczani Krzyżami Zasługi i Krzyżami Zasługi z Mieczami.

Edward Ćwicyński

Wybrane urzędy, związki i stowarzyszenia
kombatanckie o ogólnopolskim zasięgu działania

Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej
00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Urząd Rady Ministrów
00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3

Ministerstwo Obrony Narodowej
00-909 Warszawa, ul. Klonowa 1

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
00-090 Warszawa, Al. Solidarności 77

Urząd Do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
00-926 Warszawa 53, ul. Wspólna 2/4

Centralne Archiwum Wojskowe
00-910 Warszawa

Archiwum Warszawskiego Okręgu Wojskowego
00-907 Warszawa

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
00-911 Warszawa, ul. Nowowiejska 26

Niepodległościowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
21-500 Biała Podlaska, ul. Kolejowa 26

Ogólnopolski Zw. Żołnierzy Batalionów Chłopskich
00-131 Warszawa, ul. Grzybowska 4

Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Polit.
00-461 Warszawa, Al. Ujazdowskie 6 a

Związek Inwalidów Wojennych RP
00-953 Warszawa, ul. Kopernika 3

Związek Sybiraków
00-048 Warszawa, ul. Mazowiecka 12

Związek Piłsudczyków
00-018 Warszawa, ul. Zgoda 12 m. 19

Rozważania kombatanta

R O D Z I N A P O L S K A

Rodzina Polska stanowi syntezę wiary chrześcijańskiej i tego, co nazywamy polskością. Była nawet nasza rodzina w pewnym okresie główną ostoją patriotyzmu i polskości /zaborcy/. I z tej domowej tradycji, jak prorokował Adam Mickiewicz, miała wrócić niepodległość "O duchu narodowym". Niestety niepodległość wróciła, ale na krótko, bo nastąpił najpierw okres ideologii komunistycznej, a różnej ideologii liberalnej, które na różne sposoby ale z równą konsekwencją uderzają w postawy polskiej rodziny, w kulturę, zaś środkami prowadzącymi do tego celu są: ekonomia, szkoła, media, prawo i polityka.

Posiadamy formalnie niepodległe państwo, ale tracimy tożsamość wraz z główną jej ostoją, czyli rodziną. A gdy stracimy rodzinę, kwestia utraty niepodległości będzie tylko kwestią czasu. Bez rodziny nie będzie narodu, nie będzie Polski. Będzie natomiast jakieś kadłubowe państwo, podzielone na sztuczne regiony, z rządem poza Polską. W tych zmaganiach o polską rodzinę kumulują się więc jak w soczewce wszystkie aspekty naszego życia osobistego, rodzinnego, społecznego, narodowego i religijnego.

Polityka i kultura antyrodzenna należy w istocie do jednej z form cywilizacji antyludzkich, w którą z coraz większym rozmachem jesteśmy wpychani obcą, ale i rodzimą ręką. Z tych przesłanek wynika: wiele różnych konsekwencji, takich jak, personalizm /contra komunizm i liberalizm/ ekonomia prorodzinna /własność prywatną, uwłaszczenie, mieszkanie rodzinne, odpowiedni czas pracy/ podstawowe prawo rodziców do wychowania dzieci, szkoła respektująca polską kulturę, niepodległość państwa.

kpt. Edward Ćwiczynski

pseud. "Sokół"

Prezentujemy

N A P O D L A S I U A K T Y W N I E

Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego w dawnym województwie białkopodlaskim prowadzi i nadal prowadzi różnorodną działalność na rzecz środowiska wojskowego. Ważną sprawą dla członków tej organizacji jest działalność socjalno-bytowa. W roku 1999, opieką specjalną objęto 18 osób, a pomocy finansowej udzielono 118 osobom.

Zarząd Rejonowy ZBZZ i OR WP w Białej Podlaskiej stara się być widoczny również w środowisku poza wojskowym. Do dowódcy jednostki wojskowej w Bezwoli młodzież szkolna zwraca się rok rocznie o pomoc w organizowaniu strzelania. Organizacja ZBZZ i OR WP opiekuje się wieloma miejscami pamięci narodowej. Przykładem może być odsłonięcie pamiątkowej tablicy w Mosowie ku czci poległych pilotów 6 Lwowskiego Pułku Lotnictwa Bombowego we wrześniu 1939 r. Ciekawym pomysłem Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego współpracującego z ZBZZ i OR WP jest projekt zrekonstruowania samolotu RW-5. Warto zauważyć, że wielu członków Związku działa aktywnie w samorządach. Konkretnym przykładem ich pracy było przyczynienie się do powołania Straży Miejskiej, uruchomienie parkingu oraz naprawy muru cmentarnego w Międzyrzeczu Podlaskim.

W ostatnim czasie kilka osób ze środowiska białskiego otrzymało wyróżnienia. Pięć osób otrzymało medale "Za Zasługi dla Obronności Kraju", a tacy członkowie jak: Józef Porębski, płk Mieczysław Matusiak, płk Franciszek Przychodzki uzyskali najwyższe wyróżnienie, wpis do "Honorowej Księgi Zasłużonych dla ZBZZ i OR WP".

Oprócz spraw socjalno-bytowych, Związek umacnia i rozszerza współpracę z jednostkami wojskowymi oraz władzami oświatowymi.

WŁADYSŁAW DOROSZUK
mjr rez.

K A L E N D A R I U M

- 2.11.1925 - Złożenie prochów nieznanego żołnierza - obrońcy Lwowa w Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie.
- 4.11.1942 - Scalenie Narodowej Organizacji Wojskowej z Armią Krajową.
- 20.11.1943 - Rozkaz Dowódcy AK o akcji "Burza".
- 29.11. - Dzień Podchorążego.
- 1.12.1918 - Ustanowienie oznaki lotnictwa wojskowego /biało-czerwonej szachownicy/.
- 2.12.1940 - Powołanie konspiracyjnej Delegatury Rządu na Kraj.
- 17.12.1942 - Hymn Polski Podziemnej Kazimierza Kumanieckiego wyrywa konkurs "Biuletynu Informacyjnego" AK na pieśń Polski Podziemnej.
- 21.12.1943 - Przybycie na front włoski pierwszych pododdziałów II Korpusu Polskiego.
- 30.12.1942 - Bitwa Batalionów Chłopskich pod Woidą w obronie ludności Zamojszczyzny.
- 31.12.1942 - Akcja Armii Krajowej "Wieniec II" w obronie ludności Zamojszczyzny.

Wydawca: Zarząd Główny Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej, ul. Kolejowa 26.

Redagują: dr Edward Ćwiczynski, Ługowski Bolesław, Gromadzki Wiesław.

11 LISTOPADA NA PODLASIU

Biała Podlaska

Centralnym punktem obchodów 81 rocznicy odzyskania niepodległości była msza święta w kościele p.w. św. Antoniego. Wczesniej, władze miasta w asyście wojska, środowisk kombatanckich, delegacji szkół i zakładów pracy przemarszerowały pod miejsce straceń na Placu Wolności, gdzie złożono wiazanki kwiatów.

Łuków

Po nabożeństwie, uczestnicy obchodów w towarzystwie orkiestry udali się pod Urząd Miejski i Powiatowy, gdzie na frontonie budynku znajduje się tablica upamiętniająca członków POW.

Radzyń Podlaski

Tradycyjnie już, w dzień 11 Listopada, centralne obchody odbyły się pod pomnikiem Niepodległości. Obchody poprzedziła msza święta za Ojczyznę w kościele p.w. świętej Trójcy.

Włodawa

Po mszy świętej, korowód uczestników listopadowego święta, prowadzony przez orkiestrę dętą OSP ruszył pod pomnik Tadeusza Kościuszki. Tam, po wygłoszeniu przemówienia przewodniczącego Rady Powiatu Janusza Korneluka, włodawianie złożyli wieńce i kwiaty pod pomnikiem Naczelnika.

Rossosz

W gminie Rossosz również uroczystie obchodzono Święto Niepodległości. Po mszy tamtejsze społeczeństwo złożyło kwiaty pod pomnikiem żołnierzy, którzy walczyli w 1918 i 1920 roku o niepodległość tych ziem.

Bolesław Ługowski

P i e l ę g n o w a n i e p a m i ę c i

W 50 rocznicę września 1939, dla upamiętnienia odzyskania niepodległości, w Białej Podlaskiej odsłonięta została tablica poświęcona pamięci poległych i pomordowanych w obronie Ojczyzny, jej niepodległości i suwerenności.

Inicjatorem i fundatorem było środowisko Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, którego Zarząd Główny ma siedzibę właśnie w Białej Podlaskiej. Prezesem Związku jest długoletni i zasłużony działacz niepodległościowy kpt. dr Edward Ćwicyński.



Odsłonięcia tablicy dokonał honorowy członek NZŻ AK, zastępca dowódcy WL i OP ds. szkolenia gen. dyw. pil. dr hab. Ryszard Olszewski. Generał do niedawna komendant Wyższej Oficerskiej Szkoły Sił Powietrznych w Dęblinie, będąc częstym gościem szkolnego pułku lotniczego w Białej Podlaskiej od początku wspierał wszelkie działania byłych żołnierzy Armii Krajowej zdobywając ich

sympatię i szacunek. Tablica umieszczona została na frontonie dworca kolejowego, na którym po odzyskaniu niepodległości marszałek Józef Piłsudski dekorował zasłużonych żołnierzy.

Uroczystość odbyła się przy asyście kompanii honorowej wystawionej przez białski 61 lotniczy pułk szkolno-bojowy i akompaniamencie orkiestry wojskowej z dęblińskiej Szkoły Orłąt. Po poświęceniu tablicy przez ks. kanonika Mieczysława Lipniackiego i towarzyszącego mu ks. mjr. Aleksego Andrejuka, kapelana z Prawosławnego Ordynariatu WP zostały złożone pod nią kwiaty. W imieniu wojska od gen. dyr. Ryszarda Olszewskiego, komendanta garnizonu ppłk. Zbigniewa Bojko i dowódcy 61 lpszb płk. Anatola Czabana; w imieniu podlaskich parlamentarzystów od senatora Stefana Konarskiego, od miasta przez przewodniczącego samorządu Jerzego Sadowskiego; od powiatu przez członka zarządu Jana Jańczuka - i sekretarza starostwa Jerzego Zalewskiego.

Nie zabrakło wiązanek od innych środowisk, w tym od maleńkich harcerek. Jako ostatni, bardzo skromny kwiatek, zdobyty gdzieś zapewne w ostatniej chwili, położył jak się zdaje przypadkowy obserwator uroczystości, jeden z tych o jakich zwykle się mawiać, że zostali zapomniani przez społeczeństwo. Ten gest wywołał poruszenie wśród zebranych.

Powszechne zainteresowanie wzbudziło kilkunastu przystrojonych w czerwone płaszcze z kapturem reprezentantów Bractwa św. Stanisława. Powstałe przed ponad 200 laty, od wojny przebywające na emigracji w Anglii. Bractwo niedawno powróciło do kraju, znajdując swą siedzibę w Siedlcach. Za cel stawia sobie krzewienie patriotyzmu.

Podczas uroczystości liczne grono przyjaciół NZŻ AK otrzymało okolicznościowe dyplomy. Wyczytano kilkunastu, którym Rada Ochrony Pamięci Miejsc Walki i Męczeństwa przyznała medale Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej.

J.Tr.

"W młodości porwały go wojenne muzy i wtłoczyły w mundur, dały mu zasmakować w sukcesach i otoczyły sławą, a na koniec z żołnierskiego plecaka, muzy wyciągnęły schowaną tam wodzowską buławę".



+ + +

W Warszawie, dnia 2 grudnia 1941 roku zmarł na atak serca, drugi marszałek Polski Edward Rydz-Śmigły.

W nocy z 17 na 18 września 1939 roku jako Naczelnny Wódz Polskich Sił Zbrojnych przekroczył granicę rumuńską. Internowany w Rumunii zbiegł tuż przed Dożym Narodzeniem 1940 roku na Węgry, by z kolei po rozmaitych perypetiach w nocy z 26 na 27 października 1941 roku przekroczyć potajemnie granicę między Słowacją a okupowaną przez Niemców Polską.

Opuszczał kraj jako wojskowy i polityk, wracał jako tułacz bezimienny. O jego powrocie do Kraju wiedziało zaledwie kilka osób. Zmarł w rozpaczyliwym osamotnieniu w poczuciu goryczy i zapomnienia. Nawet przez długie lata jego grób był grobem "Adama Zawiszy".

Edward Rydz-Śmigły dla jednych stał się postacią pogardy i zapomnienia, dla innych znów godnym szacunku bohaterem narodowych losów.

Oddzielony od swych żołnierzy w kwaterach wrześniowych na Powązkach powinien powrócić między nich, jako Wódz Naczelnny.

B.L.

W o j s k o P o l s k i e

Nazwa Wojsko Polskie używana jest od początków XIX wieku. Oficjalnie wprowadzona po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w listopadzie 1918 roku. Kadre Wojska Polskiego stanowili wówczas ochotnicy, zpnierze formacji wojskowych I wojny światowej oraz Polacy z byłych armii zaborczych.

Polskie formacje wojskowe w okresie 1914-1918 tworzone były zarówno po stronie państw centralnych/Niemcy, Austria/ jak i koalicji /Francia, Anglia, Rosja/. Najbardziej znane sa Polakom Legiony Polskie Józefa Piłsudskiego oraz polskie siły zbrojne utworzone we Francji pod dowództwem generała Józefa Hallera.

Agresja niemiecka i sowiecka w 1939 roku zapoczątkowała II wojnę światową. Naród polski nie złożył broni. Tuż po kampanii wrześniowej rozpoczęto odbudowywać w konspiracji polskie siły zbrojne. Jako pierwsza wyłoniła się podziemna organizacja "Służba Zwycięstwu Polski" przemianowana na "Związek Walki Zbroinnej" a następnie w roku 1942 na Armię Krajową. Również na emigracji naipierw we Francji, a później w Anglii powstały polskie formacje wojskowe związane z rządem polskim na uchodźctwie. Siły zbrojne powstają w ZSRR jako "Armia Andersa", a po jej wyisciu formacje wojskowe związane z koalicjantem wschodnim. W roku 1944 dekretem Krajowej Rady Narodowej nowołane zostaje Ludowe Wojsko Polskie.

Ciągłość tradycji oręza polskiego wynika z jego walk o niepodległość oiczyzny, zapoczątkowana udziałem w kampanii Napoleońskiej po przez Powstanie Listonadowe, Insurekcję Kościuszkowską, Powstanie Styczniowe, Walki Legionowe Józefa Piłsudskiego, konspiracyjnych sił zbrojnych w kraju.

Bolesław Ługowski

Sekretarz ZG NZŻ AK



Foto ze zbiorów J. Ciborowskiego

5 g r u d n i a

132 rocznica urodzin

Józefa Piłsudskiego

Urodził się 5 grudnia 1867 r. w Żuławie na Litwie. Dzieciństwo jego przypadło na okres represji na Polstaniu Styczniowym. Głęboki patriotyzm, w którym został wychowany oraz znajomość historii i literatury polskiej zawdzięczał matce. W roku 1885 ukończył gimnazjum w Wilnie.

W 1887 r. aresztowany w związku z zamachem na cara Aleksandra III i skazany na 5 lat zesłania na Syberię. Po powrocie do Wilna w 1892 roku

podjął działalność w PPS oraz był konspiracyjnym wydawcą i redaktorem pisma "Robotnik".

W latach 1908-1912 propagował i realizował idee konieczności powstania zbrojnego ramienia narodu. W chwili wybuchu I wojny światowej, sformowana przez niego w zaborze austriackim Pierwsza Kompania Kadrowa, obaliła rosyjskie słupy graniczne. W 1914 roku otrzymał awans na brygadiera i dowodził skutecznie bojami legendarnej I Brygady. Doprowadził do stworzenia i ujednolicenia Wojska Polskiego. Zawarł sojusz z Ukrainą, w wyniku którego odzyskały polskie wkroczyły do Litwy. W nieuniknionej wojnie z Rosją Sowiecką 1918-1920, która wynikała z próby połączenia rewolucji rosyjskiej

i niemieckiej, Piłsudski organizował wysiłek zbroiny narodu jako Naczelny Wódz i Pierwszy Marszałek Polski rozbijając i zmuszając bolszewickie wojska do odwrotu w sierpniu 1920 roku.

W roku 1923 złożył na ręce prezydenta Woiciechowskiego rezygnację z pełnionej funkcji i usunął się wraz z rodziną do Sulejówka. Piłsudscy żyli skromnie, gdyż pensję i dary przeznaczał Marszałek na cele charytatywne, zaś rodzinę utrzymywał z honorarium za artykuły i odczyty.

W 1926 roku powraca na arenę polityczną. Sejm wybiera Go Prezydentem. Piłsudski godności nie przyjmuje. Jednak w latach 1926-1935 miał decydujący wpływ na rządy w Polsce. Był Ministrem Spraw Wojskowych i Generalnym Inspektorem Sił Zbrojnych oraz dwukrotnie premierem. Podpisał w ostatnim okresie swego życia nową konstytucję oraz nakty o nieagresji z Rosją Sowiecką i Niemcami.

Zmarł po ciężkiej chorobie 12 maja 1935 roku w Belwederze. Pochowany został na Wawelu, zaś serce złożono rok później u stóp Jego Matki na cmentarzu na Rosie w Wilnie.

Edward Ćwicyński

Wiceprezes Zarządu
Okręgu Towarzystwa
PJP przy NZŻ AK

Po 123 latach rozbiorów i niewoli, Polska - jako II Rzeczypospolita - wracała na mapę Europy, aby wnieść swój cenny wkład moralny i kulturalny w dotychczasowy dorobek i rozwój cywilizowanego świata. Polska bowiem pomimo długich lat niewoli - zachowała głęboko zakorzenione chrześcijańskie zasady moralne oraz poczucie honoru i wierności naszej narodowej tradycji.

B.L.

PODSUMOWANIE "KOMBATANCKICH ŻYCIORYSÓW"

Jedną z pierwszych inicjatyw powołanej w lutym 1999 roku Komisji ds. Współpracy z Organizacjami Kombatantkami w Kraju i Zagranicą /przewodniczący Bolesław Ługowski/, która działa przy Zarządzie Głównym Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Białej Podlaskiej było ogłoszenie Ogólnopolskiego Konkursu "Kombatantkie życiorysy". Okazją była 60 rocznica wybuchu II wojny światowej. Szeroka popularyzacja konkursu przyniosła nadspodziewane efekty, zarówno w ilości prac, jak i ich poziomie literackim. Dwudziestu sześciu autorów nadesłało 36 prac, przede wszystkim wspomnienia, ale były także artykuły i reportaże, opowiadania oraz wiersze. Cennym ich dokumentem są fotografie, kopie dokumentów. Przedstawiono często mało znane fakty z działalności wielu formacji niepodległościowych z okresu wojny i czasów stalinowskich.

Podsumowanie konkursu odbyło się 3 grudnia 1999 roku, w Klubie Garnizonowym przy jednostce lotniczej w Białej Podlaskiej. Grupę laureatów, kombatantów oraz zaproszonych osób gościł dowódca pułku mił Ryszard Babut. W swoim wystąpieniu wyraził on zadowolenie z możliwości kolejnego spotkania się ze środowiskiem kombatantkim Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Organizatorom pogratulował pomysłu zorganizowania konkursu. Prezes ZG NZŻ AK w Białej Podlaskiej kpt. dr Edward Œwicyński wysoko ocenił aktywność wielu środowisk kombatantkich w utrwalaniu wartości niepodległościowych i patriotycznych. W skrócie omówił działalność Niepodległościowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Natomiast przewodniczący jury konkursowego Wiesław Gromadzki, stwierdził, że jest pozytywnie zaskoczony poziomem dostarczonych na konkurs prac. Podkreślił ich wartość literacko-dziennikarską. Zaapelował o podjęcie wszelkich starań w celu ich wydania w formie książkowej, gdyż są przykładem "żywej historii", która będąc wolna od podręcznikowych uogólnień,